

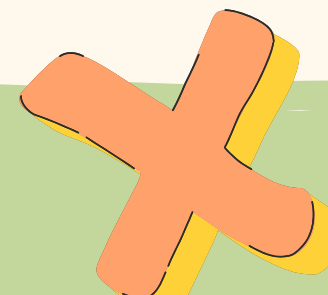
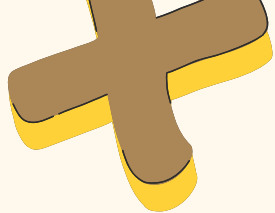
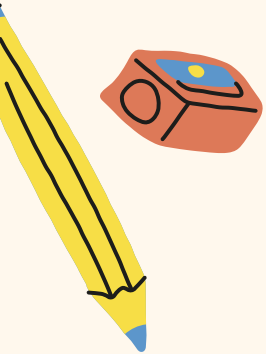
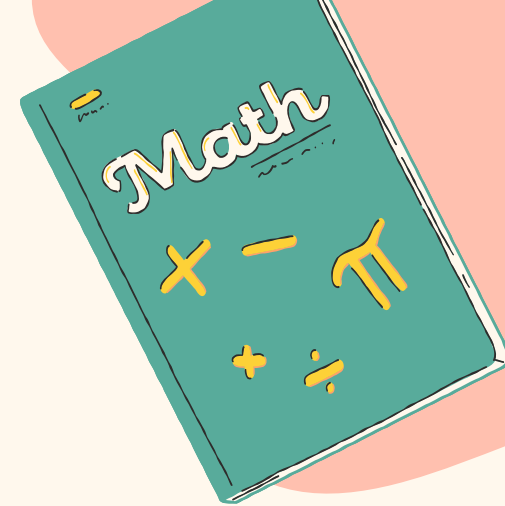
รายวิชาคณิตศาสตร์

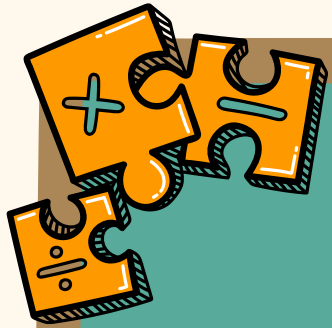
รหัสวิชา ค16101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

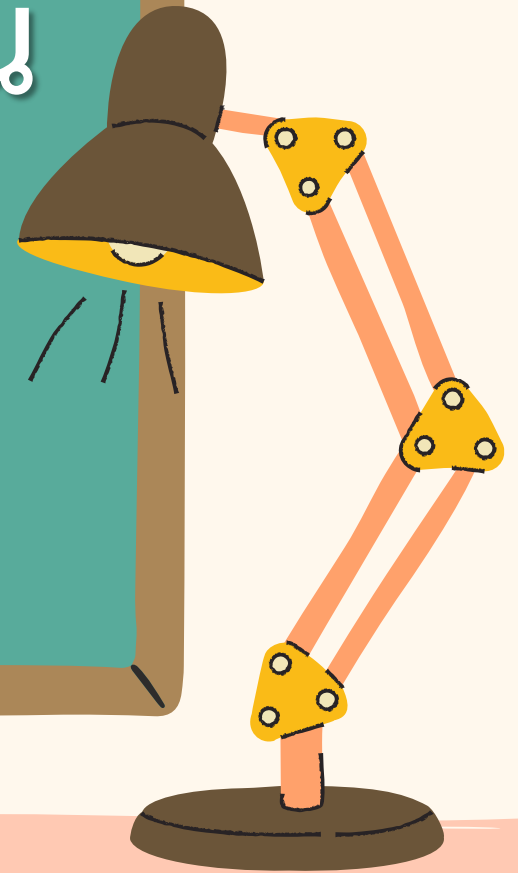
เรื่อง การบวก การลบเศษส่วน
และจำนวนคละ (1)

ครูผู้สอน ครูทรงพล ลิ่มทรงธรรม

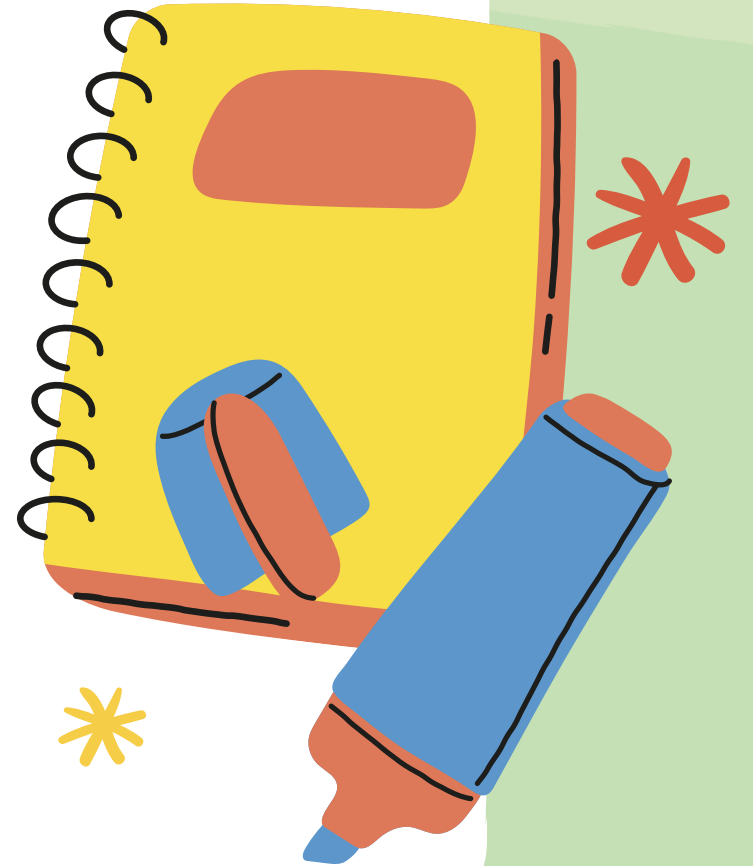
การบวก การลบเศษส่วน และจำนวนคละ (1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

หาผลบวก หรือผลลบ
ของจำนวนคละกับจำนวนคละ

เขียน $2\frac{1}{3}$ ในรูปเศษเกินได้อย่างไร

$$2\frac{1}{3} = \frac{(2 \times 3) + 1}{3} = \frac{7}{3}$$

ดังนั้น $2\frac{1}{3} = \frac{7}{3}$

เขียน $\frac{9}{4}$ ในรูปจำนวนคละได้อย่างไร

$$4 \overline{) 9} \\ \underline{2} \text{ เศษ } 1$$

ดังนั้น $\frac{9}{4} = 2\frac{1}{4}$

หาผลบวกของ $1\frac{3}{8} + 2\frac{5}{12}$

วิธีทำ

$$1\frac{3}{8} + 2\frac{5}{12} = \frac{11}{8} + \frac{29}{12}$$

$$= \frac{11 \times 3}{8 \times 3} + \frac{29 \times 2}{12 \times 2}$$

$$= \frac{33}{24} + \frac{58}{24}$$

$$= \frac{91}{24}$$

$$= 3\frac{19}{24}$$

ตอบ

$$3\frac{19}{24}$$

ค.ร.น ของ 8 และ 12
คือ 24

$$\begin{array}{r} 24 \overline{) 91} \\ \underline{3} \text{ เศษ } 19 \end{array}$$

$$\frac{91}{24} = 3\frac{19}{24}$$

หาผลบวกของ $1\frac{3}{8} + 2\frac{5}{12}$

เขียน $1\frac{3}{8}$ และ $2\frac{5}{12}$ ในรูปการบวกของจำนวนนับกับเศษส่วนแท้ได้อย่างไร

$$1\frac{3}{8} = 1 + \frac{3}{8}$$

$$2\frac{5}{12} = 2 + \frac{5}{12}$$

 หาผลบวกของ $1\frac{3}{8} + 2\frac{5}{12}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 1\frac{3}{8} + 2\frac{5}{12} &= (1 + \frac{3}{8}) + (2 + \frac{5}{12}) \\ &= (1 + 2) + (\frac{3}{8} + \frac{5}{12}) \\ &= 3 + (\frac{3 \times 3}{8 \times 3} + \frac{5 \times 2}{12 \times 2}) \\ &= 3 + (\frac{9}{24} + \frac{10}{24}) \\ &= 3 + \frac{19}{24} \\ &= 3\frac{19}{24} \end{aligned}$$

ตอบ $3\frac{19}{24}$

ค.ร.น ของ 8 และ 12
คือ 24

หาผลลบของ $2\frac{11}{15} - 1\frac{5}{12}$

วิธีทำ

$$2\frac{11}{15} - 1\frac{5}{12} = \frac{41}{15} - \frac{17}{12}$$

$$= \frac{41 \times 4}{15 \times 4} - \frac{17 \times 5}{12 \times 5}$$

$$= \frac{164}{60} - \frac{85}{60}$$

$$= \frac{79}{60}$$

$$= 1\frac{19}{60}$$

ตอบ $1\frac{19}{60}$

ค.ร.น ของ 15 และ 12
คือ 60

$$60 \overline{) 79}$$

1 เศษ 19

$$\frac{79}{60} = 1\frac{19}{60}$$

หาผลลบของ $2\frac{11}{15} - 1\frac{5}{12}$

วิธีทำ $2\frac{11}{15} - 1\frac{5}{12} = (2 + \frac{11}{15}) - (1 + \frac{5}{12})$

$$= (2 - 1) + (\frac{11}{15} - \frac{5}{12})$$

$$= 1 + (\frac{11 \times 4}{15 \times 4} - \frac{5 \times 5}{12 \times 5})$$

$$= 1 + (\frac{44}{60} - \frac{25}{60})$$

$$= 1 + \frac{19}{60}$$

$$= 1\frac{19}{60}$$

ค.ร.น ของ 15 และ 12
คือ 60

ตอบ $1\frac{19}{60}$

น้อยกว่า $\frac{1}{2}$	เท่ากับ $\frac{1}{2}$	มากกว่า $\frac{1}{2}$
$\frac{5}{12}$		$\frac{11}{15}$

$$\frac{11}{15} > \frac{5}{12}$$

ใบกิจกรรม 2.6

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 - 4 คน และแจกใบกิจกรรม 2.6
2. ครูเดินดูนักเรียน ให้คำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้อง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มแสดงวิธีหาคำตอบ และตอบในรูปอย่างง่าย
2. เมื่อทำเสร็จตัวแทนกลุ่มออกมา นำเสนอและร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

ใบกิจกรรม 2.6

คำชี้แจง แสดงวิธีหาคำตอบและตอบในรูปแบบอย่างง่าย

1) $4\frac{1}{8} + 3\frac{1}{6}$

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

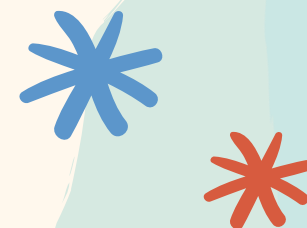
2) $8\frac{11}{12} - 4\frac{5}{9}$

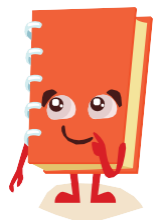
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลย

ใบกิจกรรม 2.6

ใบกิจกรรม 2.6

คำชี้แจง แสดงวิธีหาคำตอบและตอบในรูปอย่างง่าย

$$1) 4\frac{1}{8} + 3\frac{1}{6}$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 4\frac{1}{8} + 3\frac{1}{6} &= (4 + \frac{1}{8}) + (3 + \frac{1}{6}) \\ &= (4 + 3) + (\frac{1}{8} + \frac{1}{6}) \\ &= 7 + (\frac{1 \times 3}{8 \times 3} + \frac{1 \times 4}{6 \times 4}) \\ &= 7 + (\frac{3}{24} + \frac{4}{24}) \end{aligned}$$

ค.ร.น ของ 8 และ 6

คือ 24

$$= 7 + \frac{7}{24}$$

$$= 7\frac{7}{24}$$

ตอบ $7\frac{7}{24}$

$$2) 8\frac{11}{12} - 4\frac{5}{9}$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 8\frac{11}{12} - 4\frac{5}{9} &= (8 + \frac{11}{12}) - (4 + \frac{5}{9}) \\ &= (8 - 4) + (\frac{11}{12} - \frac{5}{9}) \\ &= 4 + (\frac{11 \times 3}{12 \times 3} - \frac{5 \times 4}{9 \times 4}) \\ &= 4 + (\frac{33}{36} - \frac{20}{36}) \\ &= 4 + \frac{13}{36} \\ &= 4\frac{13}{36} \end{aligned}$$

ตอบ $4\frac{13}{36}$

ค.ร.น ของ 12 และ 9
คือ 36

สรุปบทเรียน

การบวกหรือการลบจำนวนคละ

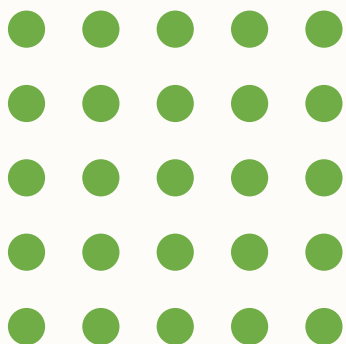
อาจทำได้โดย เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงหาผลบวกหรือผลลบ

การบวกจำนวนคละ

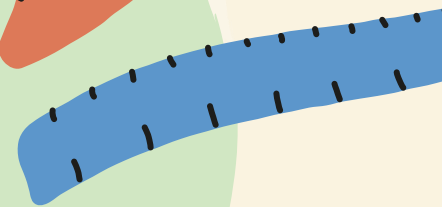
อาจทำได้โดย นำจำนวนนับบวกกับจำนวนนับและเศษส่วนบวกกับเศษส่วน

การลบจำนวนคละ

อาจทำได้โดย พิจารณาเศษส่วนของจำนวนคละที่เป็นตัวตั้งและตัวลบ ถ้าเศษส่วนของตัวตั้งมากกว่าตัวลบให้นำจำนวนนับของตัวตั้งและตัวลบมาลบกัน และนำเศษส่วนของตัวตั้งและตัวลบมาลบกัน จากนั้นนำผลลบทั้งสองมารวมกัน

แบบฝึกหัด 2.7

แบบฝึกหัด 2.7

คำชี้แจง แสดงวิธีหาคำตอบและตอบในรูปแบบอย่างง่าย

1. $2\frac{1}{4} + 3\frac{2}{3}$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. $3\frac{5}{6} - 1\frac{3}{8}$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. $4\frac{1}{3} - 2\frac{1}{5}$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. $4\frac{7}{12} + \frac{19}{18}$

.....

.....

.....

.....

.....

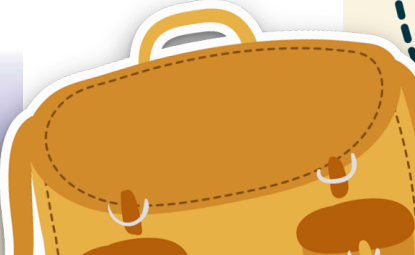
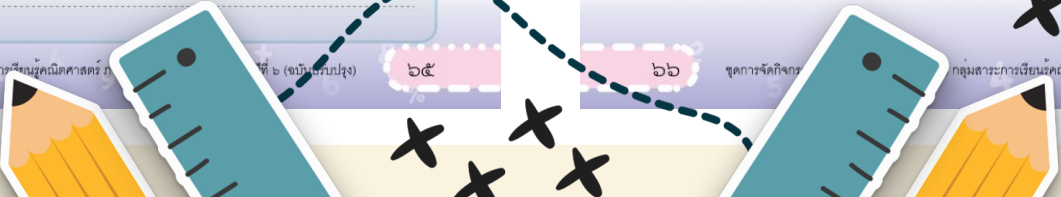
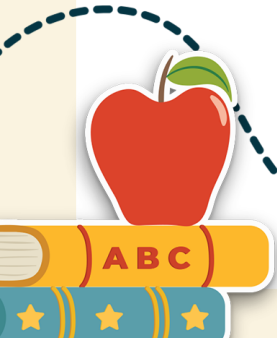
.....

.....

.....

.....

.....

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การบวก การลบเศษส่วนและจำนวนคละ (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. แบบฝึกหัด 2.8
2. ใบกิจกรรม 2.7

